

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 27Csp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201208
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6420201208.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Štefanom Juhásom vo veci žalobkyne: W. N., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: B. Č.. XXX, zast.: FALIS & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lermontovova 14, IČO: 51 769 654, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 544,22 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 314,49 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 314,49 € od 3. 4. 2020 do zaplatenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 6 %.

IV. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou, doručenou Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) 6. 4. 2020, domáhala uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej sumu 544,22 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z dlžnej sumy od 3. 4. 2020 do zaplatenia, náklady na vymáhanie pohľadávky vo výške 47,14 € a trovy konania.

2. Podanie žaloby odôvodnila tým, že so žalovanou uzavrela 24. 4. 2009 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1 659,70 €. Žalovaná si však na začiatku pred vyplatením úveru odpočítala od poskytnutej sumy poplatok za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru (bod 8.1 predmetnej zmluvy) vo výške 204,41 €, teda reálne bola žalobkyni poskytnutá len suma 1 455,29 €. Žalobkyňa sa zaviazala splácať úver v 18. mesačných splátkach vo výške 136,06 € a spolu tak mala zaplatiť 2 449,08 €. Žalobkyňa uhradila na účet žalovanej sumu vo výške 2 408,35 €. V rozsahu 748,65 € tak došlo k plneniu nad rámce istiny poskytnutého úveru. Žalobkyňa považuje zmluvu za spotrebiteľskú v súlade s ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), a taktiež za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZSU“).

3. Poskytnutý úver na základe zmluvy je podľa žalobkyne bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 4 ods. 3 ZSU, pretože predmetná zmluva podľa jej názoru obsahuje nesprávny údaj o ročnej percentuálnej

miere nákladov (ďalej len „RPMN“), s poukazom na § 4 ods. 2 písm. j) ZSU. Odplata za poskytnutie úveru vo výške 68,82 % prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu, čo je podľa žalobkyne v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Taktiež podľa jej názoru nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy, čo odôvodňuje tým, že zo strany žalovanej došlo k zmene návrhu na uzavretie zmluvy v časti výšky RPMN, pričom nedošlo k akceptácii zo strany žalobkyne. Žalovaná nebola podľa žalobkyne oprávnená jednostranne meniť akýkoľvek údaj obsiahnutý v návrhu. Z dôvodu, že v zmluve absentujú náležitosti, ktoré podľa ustanovení ZSU majú za následok, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, ako aj z dôvodu, že ide o absolútne neplatný právny úkon, navrhuje, aby jej súd priznal bezdôvodné obohatenie, teda sumu, ktorú plnila nad rámec poskytnutej istiny úveru. V žalobe si uplatňovala bezdôvodné obohatenie vo výške 544,22 €, spolu so zákonným úrokom z omeškania od nasledujúceho dňa po dni, kedy uplynula lehota na dobrovoľné vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré žiadala žalovanú listom z 26. 3. 2020. Žalovaná suma predstavuje bezdôvodné obohatenia v rozsahu zrážok zo mzdy žalobkyne, ktoré vykonal zamestnávateľ žalobkyne v prospech žalovanej za obdobie 2/2018 - 5/2018, čo vyplýva z predloženého potvrdenia od zamestnávateľa.

4. K žalobe priložila žalobkyňa nečitateľnú kópiu zmluvy, výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia z 26. 3. 2020, priemerné úrokové miery z úverov za rok 2009, potvrdenie od zamestnávateľa Svet zdravia, a. s. z 26. 6. 2018.

5. O nároku žalobkyne rozhodol okresný súd rozsudkom z 22. 9. 2020, č. k. 27Csp/25/2020-67, ktorým konanie v časti istiny vo výške 229,49 € a úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 229,49 € od 3. 4. 2020 do zaplatenia zastavil (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.). Voči predmetnému rozsudku v rozsahu výroku II. a III. podala žalobkyňa včas odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) tak, že uznesením z 24. 2. 2021, č. k. 17CoCsp/2/2021-95 napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Vzhľadom na to, že odvolaním napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku I., okresný súd po vrátení veci v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vo veci (v časti, v ktorej konanie nebolo zastavené po čiastočnom späťvzatí žaloby) opätovne konal a nariadil pojednávanie, na ktorom rozhodol o merite veci. Pojednávanie, ktoré sa konalo 4. 5. 2021, sa opätovne zúčastnil len zástupca žalobkyne, ktorý zotrval na doterajších vyjadreniach. Okresný súd vyzval žalobkyňu za účelom zistenia podstatných a rozhodujúcich skutočností, týkajúcich sa objasnenia momentu oboznámenia sa žalobkyne so skutočnosťou, že jej zamestnávateľ sťahuje zrážky zo mzdy v prospech žalovanej (§ 150 ods. 2 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“). Žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu uviedla, že o tejto skutočnosti mala vedomosť 25. 3. 2020 po porade so svojim zástupcom. Na výzvu súdu, aby objasnila rozpor svojich tvrdení s listinami predloženými žalobkyňou v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 25Csp/36/2018 (dohoda o zrážkach zo mzdy, úverové zmluva, žiadosť o vykonanie zrážok z 21. 2. 2018 a potvrdenie zamestnávateľa žalobkyne z 4. 4. 2018 o vykonaní zrážok zo mzdy za mesiace 2/2018 a 3/2018) žalovaná uviedla, že tieto zrážky zo mzdy ďalej pokračovali a tieto listiny nepreukazovali celú výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré žalobkyňa požaduje. Žalobkyňa tak nevedela, v akej výške dochádza k bezdôvodnému obohateniu.

7. Pre úplnosť okresný súd uvádza aj podstatné tvrdenia strán sporu produkované v rámci konania pred vyhlásením zrušeného rozsudku z 22. 9. 2020. V podaní z 9. 6. 2020 žalovaná uviedla, že nárok žalobkyne je nedôvodný. Podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere nie je údaj o RPMN, ktorý tak nie je podmienkou vzniku takejto zmluvy. RPMN nie je údaj, ktorý sa dojednáva medzi zmluvnými stranami, ale vypočíta sa podľa kogentných pravidiel stanovených v zákone. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru pritom žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Výpočet RPMN vykonaný žalobkyňou na internetovej kalkulačke žalovaná nepovažuje za postačujúci dôkaz o tom, že RPMN je vypočítaná v zmluve nesprávne, pretože nie je možné zistiť, aké vstupné údaje použila žalobkyňa pri jej výpočte. Žalovaná ďalej poukázala na ust. § 3 ods. 10 a 11 ZSU a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., podľa ktorých bola výška maximálnej odplaty v tom čase 79,08 %, preto úver poskytnutý na základe zmluvy bol v súlade s platnou právnou úpravou.

8. Žalobkyňa doposiaľ uhradila iba sumu 1 769,78 €, čo preukázala tabuľkou uhradených splátok (od 30. 6. 2009 do 23. 10. 2009 5 splátok á 136,06 €, 30. 3. 2010 splátka vo výške 272,12 €, od 17. 9. 2012 do 12. 6. 2018 uhradila 6 splátok á 136,06 €). Žalobkyňou uvedené tvrdenia o úhrade sumy 2 408,35 €,

resp. 2 449,08 € (žalobkyňa v žalobe uviedla dve rôzne sumy, ktoré mala uhradiť žalovanej) považuje za nepravdivé. Žalovaná žiadala pripojiť spis Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 6C/156/2010, v ktorom sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z 24. 3. 2010, sp. zn. 113/03/10. Uvedené konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobkyne. Predmetný rozhodcovský rozsudok, ktorý priznal žalovanej nároky zo zmluvy, je tak naďalej právoplatný a vykonateľný, preto sa žalobkyňa nemôže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. V rozsahu sumy nad 272,12 € vzniesla žalovaná záverom aj námietku premlčania. Žalovaná predložila aj kontrolný záznam Slovenskej obchodnej inšpekcie z 16. 10. 2009, ktorá vykonávala kontrolu zmlúv uzavretých v rovnakom období, pričom kontrolou bolo zistenie o dodržaní všetkých zákonných ustanovení.

9. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa podaním z 13. 7. 2020, ktorá na podporu svojich tvrdení citovala vybrané rozhodnutia všeobecných súdov. Ďalej uviedla, že bezdôvodné obohatenie predstavuje vykonané zrážky zo mzdy, pričom žalobkyňa podala na okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému okresný súd vyhovel uznesením z 8. 6. 2018, č. k. 25Csp/36/2018-25 a uložil žalovanej povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne vykonávaných na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej spolu so zmluvou. Žalovaná tak použila po 9 rokoch dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom predmetný rozhodcovský rozsudok nepoužila ako exekučný titul lebo si je podľa žalobkyne vedomá, že by exekučný súd nevydal poverenie pre žiadneho súdneho exekútora. Preto žalobkyňa nepovažuje nárok za premlčaný, pričom žalobkyňa si uplatnila nárok v dvojročnej subjektívnej lehote od vydania neodkladného opatrenia.

10. Na vyjadrenie žalobkyne reagovala žalovaná, ktorá v podaní z 3. 8. 2020 poprela vyjadrenia žalobkyne ohľadom platnosti zmluvy pre nesprávny údaj o RPMN, poukázala taktiež na to, že žalobkyňa nepoprela jej tvrdenie, že o nároku žalovanej zo zmluvy bolo už rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom, čo len potvrdzuje nedôvodnosť podanej žaloby. Na výzvu súdu predložila žalovaná taktiež rozpis vzorca pre výpočet RPMN, ktorý použila pri predmetnej zmluve.

11. Pri posúdení skutkových okolností prípadu okresný súd vychádzal z predložených listín, ako aj vyjadrení strán sporu, z ktorých zistil nasledujúce skutočnosti a na ktoré aplikoval nižšie citované ustanovenia zákona.

12. Žalobkyňa ako jeden z dlžníkov (druhým bol L. N., ktorý nie je stranou sporu v tomto konaní, pozn. súdu) a žalovaná uzatvorili zmluvu, ktorej súčasťou sú aj zmluvné dojednania. Na základe zmluvy žalovaná poskytla žalobkyňu úver vo výške 1 659,70 €, ktorý po odpočítaní odplaty za dohodu o poskytnutí služby vo výške 204,41 €, predstavoval reálne vyplatené sumu 1 455,29 €. Žalobkyňa sa zaviazala splatiť úver 18. mesačnými splátkami vo výške 136,06 €. Celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa uhradiť, predstavovala sumu 2 449,12 €. Žalobkyňa doposiaľ zaplatila sumu 1 769,78 €.

13. Na základe vyžiadanej kópie časti spisu Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 6C/156/2010, okresný súd zistil, že v tomto konaní sa žalobkyňa, zastúpená kvalifikovaným zástupcom z radov advokátov, domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z 24. 3. 2010, sp. zn. 113/03/10, vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadeným Slovak arbitration court, s. r. o. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), vyhlásenia neplatnosti zmluvy, zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia a sumy 204,41 € z titulu bezdôvodného obohatenia. V spise sa nachádzal aj napadnutý rozhodcovský rozsudok, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že rozhodol o nároku žalovanej z tej istej zmluvy. Uznesením z 3. 11. 2015 Okresný súd Bratislava II zastavil konanie vedené pod sp. zn. 6C/156/2010 z dôvodu späťvzatia žaloby.

14. Z pripojeného spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 7C/34/2012, vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil jej vtedajšiemu zamestnávateľovi nevykonávať zrážky zo mzdy na uspokojenie nároku žalovanej zo zmluvy. Jej návrhu okresný súd vyhovel uznesením z 15. 10. 2012, ktoré potvrdil ako vecne správne odvolací súd uznesením z 19. 12. 2012, sp. zn. 17Co/317/2012. Predbežné opatrenie bolo časovo obmedzené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 6C/156/2010.

15. Z úradnej činnosti súd zistil, že uznesením z 8. 6. 2018, č. k. 25Csp/36/2018-18, právoplatným 30. 6. 2018, okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej k zmluve. Rozhodol tak na základe návrhu žalobkyne, ku ktorému, okrem iného, predložila aj potvrdenie od jej

zamestnávateľa Svet zdravia a. s. z 4. 4. 2018, ktorým jej potvrdil vykonanie dvoch zrážok zo mzdy (2/2018 a 3/2018) vo výške 136,06 € v prospech ANACO s. r. o., na základe žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy, VS: XXXXXXXXXXXX, ako aj žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy z 21. 2. 2018, ktorú podala ANACO s. r. o. v prospech žalovanej za účelom uspokojenia pohľadávky zo zmluvy.

16. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

21. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Podľa § 3 ods. 1 z. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZRK“), rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

26. Podľa § 4 ods. 1 ZRK, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

27. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o

spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

28. Podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) a k) zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

29. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.
Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

30. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

31. Okresný súd pri opätovnom posúdení nároku žalobkyne bol v prvom rade povinný skúmať, či rozhodcovský súd mal na základe dojednanej rozhodcovskej doložky právomoc vo veci konať a vydať rozhodcovský rozsudok. V danom prípade je potrebné poukázať na určité špecifické skutkové okolnosti, ktoré tento prípad odlišujú od iných doposiaľ v súdnej praxi riešených prípadov, na ktoré poukazoval aj odvolací súd. Ako vyplýva zo zistených skutočností, žalobkyňa podala žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorej však riadne nepokračovala a žalobu vzala späť, následkom čoho bolo konanie zastavené. Preto bolo potrebné posúdiť, či uvedená skutočnosť nepredstavuje prekážku, ktorá by bránila súdu v opätovnom posudzovaní rozhodcovského rozsudku. V tomto smere súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 16. 1. 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, v ktorom uviedol, že „...Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. ...Pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2) a aby žalobou podanou na príslušnom súde sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/), vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. Ak je však predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, tento záver neplatí. Už v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 1/2012 dovolací súd uviedol, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu...“ Najvyšší súd teda pripustil možnosť obchádzania zákonných ustanovení o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ak ide o spotrebiteľský spor. V prípade posudzovanom najvyšším súdom síce išlo o spor týkajúci sa exekučného konania, o to viac však tieto závery platia aj pre pôvodné (vyhladávacie) konanie. Z tohto dôvodu súd vychádzal z citovaného

rozhodnutia a dospel k záveru, že aj prípadné podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a jej následne späťvzatie nebráni súdu, aby v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia posúdil, či v danom prípade mal rozhodcovský súd právomoc na vydanie predmetného rozhodcovského rozsudku.

32. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcovským súdom Slovenský arbitrážny súd, zriadeným Slovak arbitration court, s. r. o. (ďalej len „rozhodcovský súd“), na ktorý sa so žalobou o zaplatenie obrátila žalovaná, ktorá mu bola doručená 22. 3. 2010. Výber rozhodcovského súdu v predmetnej žalobe nebol žalovanou zdôvodnený. Rozhodcovský súd v odôvodnení rozhodcovského rozsudku uviedol, že svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť odvodzoval od čl. 18 a čl. 18.2.1, na základe ktorého žalovaná ako veriteľ určila rozhodcovský súd ako náhradného rozhodcu. Zmluvné dojednania boli riadne inkorporované do zmluvy (bod 13. zmluvy) a predstavujú jej neoddeliteľnú súčasť. Zo znenia zmluvných dojednaní upravujúcich rozhodcovskú doložku v čl. 18 vyplýva, že sa zmluvné strany dohodli na riešení sporov vyplývajúcich s uzavretej zmluvy alebo s ňou súvisiacich buď pred všeobecným súdom alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní, pričom výber je ponechaný na žalujúcej strane (bod 18.1.). Výber je možný z rozhodcov uvedených v bode 18.2.1. rozhodcovskej doložky, a to JUDr. Gustáv Reť, JUDr. Michal Krnáč a JUDr. Erik Končok, všetko advokáti zapísaní v Slovenskej advokátskej komore. V prípade, že postupne alebo naraz nastane situácia, že ani jeden z hore uvedených rozhodcov nebude môcť prevziať funkciu rozhodcu v sporoch podľa tejto rozhodcovskej doložky, určí náhradného rozhodcu veriteľ. Podľa bodu 1.1. zmluvných dojednaní veriteľom je oprávnený.

33. Súd pri posudzovaní rozhodcovskej zmluvy vychádzal z toho, že zmluva, ktorú medzi sebou uzavreli strany sporu, má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Niet žiadnych pochyb o tom, že v predmetnej zmluve na jednej strane vystupovala žalobkyňa ako dlžník v postavení spotrebiteľa, a na strane druhej bola žalovaná v pozícii dodávateľa konajúceho v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 a 4 OZ). Preto je potrebné na problematiku rozhodcovských doložiek hľadieť primárne prostredníctvom práva na ochranu spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách je v slovenskom právnom poriadku upravená predovšetkým v § 52 a násl. OZ. Cieľom tejto právnej úpravy je predovšetkým ochrana slabšej zmluvnej strany (spotrebiteľa). Uvedená skutočnosť nebola sporná medzi stranami sporu.

34. Rozhodcovský súd svoju právomoc rozhodnúť v predmetnom rozhodcovskom konaní odvodzoval jednak z rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluvných dojednaniach, jednak z konania žalovanej, ktorá bola ako veriteľ oprávnená určiť náhradného rozhodcu.

35. Vo veci konal a rozhodol stály rozhodcovský súd Slovenský arbitrážny súd, Michalská 2, Bratislava, ktorého zriaďovateľom je Slovak arbitration court, s. r. o., Křížna 56, Bratislava IČO: 44 130 481. Na tomto rozhodcovskom súde sa v rozhodcovskej doložke zmluvné strany nedohodli a nezverili mu právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Podmienka, podľa ktorej veriteľ jednostranne určí náhradného rozhodcu, ak nastane situácia, že ani jeden z rozhodcov, na ktorých sa zmluvné strany dohodli, nebude môcť spor prejednať a rozhodnúť, súd posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v súlade s § 53 ods. 4 písm. r) OZ, ktorá je absolútne neplatnou (§ 53 ods. 5 OZ) a nikoho tak nezaväzuje. Hrubý nepomer v právach povinnostiach v neprospech spotrebiteľa v tejto časti rozhodcovskej doložky vzhľadom súd v tom, že pravidlá výberu rozhodcov považuje za netransparentné, ak z rozhodcovskej doložky nie je zrejmé, z akých dôvodov nemôžu v nej uvedení rozhodcovia prevziať funkciu rozhodcu, pričom právo určiť náhradného rozhodcu má iba veriteľ bez ohľadu na to, či druhá zmluvná strana s určením náhradného rozhodcu súhlasí alebo nie. Vzhľadom na to, že rozhodcovská doložka vrátane výberu v nej uvedených rozhodcov bola do zmluvných dojednaní jednostranne naformulovaná žalovanou, môže sa javiť výber rozhodcov ako jednostranný, ktorí navyše môžu bez uvedenia dôvodu odmietnuť vo veci konať a rozhodnúť, čím umožnia veriteľovi určiť náhradného rozhodcu, a to aj v prípade, ak by žalobcom bola druhá zmluvná strana - spotrebiteľ.

36. Veriteľ bol navyše oprávnený určiť náhradného rozhodcu, nie stály rozhodcovský súd, čo je subjekt odlišný od rozhodcu v súlade s ustanoveniami ZRK (§ 6 ods. 1 v spojení s § 12). Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že nebola splnená podmienka na to, aby vo veci rozhodol rozhodcovský súd určený žalovanou, pretože uvedený postup odvodzoval jednak z neprijateľnej zmluvnej podmienky a jednak z rozhodcovskej doložky, ktorá neumožňovala žalovanej vybrať si rozhodcovský súd.

37. Súd v tomto smere na podporu svojich záverov poukazuje na právny názor Ústavného súdu Českej republiky, vyslovený v náleze z 1. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2164/10, podľa ktorého „pokud byla v právní praxi v souvislosti s uzavíráním rozhodčích doložek zdůrazňována smluvní autonomie stran, Ústavní soud k tomu opakovaně podotýká, že tato není zcela neomezená. Právo na výběr rozhodce totiž nemůže být zneužito ve prospěch jedné ze stran. Limitem autonomie vůle je v tomto případě čl. 2 odst. 3 Listiny, podle něhož každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Na jedné straně zde tedy vystupuje právo svobodně si určit, jakému způsobu přezkumu bude konkrétní právní vztah podroben, na straně druhé je toto právo omezeno základními procesními pravidly a zásadami. Za přípustný by případně mohl být považován takový postup, přiněmž s výběrem rozhodce souhlasili oba účastníci, tzn. výběr by nebyl ponechán pouze na vůli jediného účastníka, neboť jinak by v právech a povinnostech stran mohla vzniknout nerovnováha plynoucí z rozhodčí doložky“. Súd len podotýka, že tento právny názor bol prijatý vo veci, kde taktiež jednou zo sporových strán bol spotrebiteľ a s ktorým sa v plnej miere stotožňuje.

38. Okresný súd tak dospel k záveru, že rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci rozhodovať a vydať rozhodcovský rozsudok, pretože svoju právomoc odvodzoval z neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky. Jeho rozhodnutie vo forme rozhodcovského rozsudku vydaného v predmetnej veci je tak nulitným právnym aktom, ktorý nikoho nezaväzuje.

39. Pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu a jeho rozhodnutia vydaného vo veci vedenej pod sp. zn. 13Er/251/2011, súd sa uvedeným rozhodnutím bližšie nezaoberal, pretože to vzhľadom na záver, ku ktorému dospel, nepovažoval za potrebné. Okrem toho, z predmetného rozhodnutia nie je zrejmé, či súd v danom prípade posudzoval rozhodcovskú doložku, ktorej obsah bol totožný s rozhodcovskou doložkou, ktorá bola predmetom prieskumu v tomto konaní. Na daný prípad sa podľa názoru súdu nevzťahuje ani nálezh Ústavného súdu Slovenskej republiky z 4. 2. 2021 sp. zn. III. ÚS 272/2020, ktorý riešil skutkovo odlišnú situáciu (spor v exekučnom konaní, ktorý sa týkal toho, či exekučný súd, ktorý na základe rozhodnutia odvolacieho súdu vydal poverenie na vykonanie exekúcie, je oprávnený opätovne preskúmať rozhodcovskú doložku v konaní o námietkach proti exekúcii).

40. Okresný súd ďalej posudzoval obsahové náležitosti zmluvy podľa § 4 ZSU, absenciou ktorých by bol poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov.

41. Po posúdení obsahu zmluvy okresný súd zistil, že táto v časti označenej bodom 8. obsahuje dohodu o poskytnutí služby v podobe odkladu max. troch splátok, čo opakovane bolo skoršími právoplatnými rozhodnutiami súdov vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V rozsudku z 5. 5. 2016 sp. zn. 19C/419/2015, okresný súd uviedol, že „...predmetná zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bola medzi zmluvnými stranami dojednaná v bode 8.1., ktorej predmetom bola dohoda o poskytnutí služby odporkyni spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, ktorá bola spolpatnená poplatkom vo výške 215,75 €. V predmetnom bode zmluvy sa síce konštatuje, že uvedená služba bola poskytnutá odporkyni na základe jej žiadosti, avšak odporkyňa ani v konaní pred súdom nemala o uzatvorení takejto dohody žiadnu vedomosť, nevedela z akého titulu jej boli pri poskytnutí úveru strhnuté peňažné prostriedky vo výške 215,75 €. Súd má za to, že sa jedná o nekalú prax navrhovateľa, ktorý uvedený poplatok účtuje všetkým spotrebiteľským subjektom, ktorým poskytuje úver, pričom predmetné ustanovenie zmluvy je skryté v množstve neprehľadných zmluvných podmienok uvedených menším písmom, s ktorými sa nemal možnosť spotrebiteľ oboznámiť pred podpisom zmluvy. Jedná sa o formulárové znenie zmluvy, pričom do obsahu takejto zmluvy nemala možnosť navrhovateľka ako spotrebiteľka žiadnym spôsobom zasiahnuť a prípadne si vymieniť zmenu obsahu danej zmluvy. Odporkyňa ako aj ostatní spotrebiteľia uzatvárajúci predmetnú zmluvu mala možnosť predmetnú zmluvu len podpísať a akceptovať tak aj predmetné ustanovenie uvedené v bode 8.1. zmluvy, resp. daný zmluvný vzťah s navrhovateľom neuzavrieť. Uvedené ustanovenie preto obsahuje značnú nerovnováhu v právach aj povinnostiach medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa (odporkyne). Je úplne neprijateľné, aby navrhovateľ, pokiaľ chcel uzatvoriť s odporkyňou dohodu ohľadne odkladu splátok úveru, predmetnú odplatu účtoval z priamo poskytnutých peňažných prostriedkov úveru, pričom uvedené ustanovenie nedáva spotrebiteľom na výber, či môžu zmluvu uzatvoriť aj bez neho. Z vyššie uvedeného dôvodu súd považuje danú zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.1. v súlade s § 153 ods. 3 OSP za neprijateľnú, a teda v súlade s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatnú.“

42. V rozsudku z 23. 2. 2018 sp. zn. 2Csp/7/2017, Okresný súd Stará Ľubovňa vo výroku tohto rozsudku vyhlásil dohodu o poskytnutí služby, ktorú žalovaná uzatvára v rámci zmluvy o revolvingovom úvere v bode 8., za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo má za následok, že v súlade s 53a ods. 1 OZ, je žalovaná povinná zdržať sa jej ďalšieho používania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „...Z bodu 8, bod 8.1. a 8.4. zmluvy o úvere, ktorý upravuje dohodu o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru, vyplýva, že cenu za túto službu si žalobca započítal s vyplatenými prostriedkami, teda o túto sumu znížil požičané finančné prostriedky. Odplata za odklad splátok úveru bola dohodnutá vo výške 60,06 eur, čo predstavuje 88,94 % zo súčtu 3 splátok, odklad ktorých by sa mal povoliť. Odklad splátok je dlžníkovi povolený bez schválenia veriteľa iba v prípade dlhodobej nezamestnanosti alebo pri skončení jeho pracovného pomeru, v ostatných prípadoch sa na odklad splátok vyžaduje schválenie veriteľa. Za povolenie odkladu splátok dlžník platí hneď pri uzavretí zmluvy bez ohľadu na skutočnosť, či reálne požiadala o odklad splátok, resp. či mu vôbec bude odklad povolený. Dlžník teda platí za službu, ktorá mu v konečnom dôsledku ani nemusí byť poskytnutá, resp. o ktorú ani nemusí požiadať a využiť ju. Dohoda o odklade splátok je pritom formulárová písaná drobným čiernym písmom na sivom podklade, čo podstatne sťažuje jej čitateľnosť (aj keď sivý podklad mal byť zrejme vyznačením, že ide o nejakú dohodu nad rámec úverovej zmluvy, resp. označením textu samostatnej dohody, v konečnom dôsledku čierne písmená na sivom podklade sťažujú jej čítanie). Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí za ňu poplatok v uvedenej výške.

Aj keď v tejto dohode je ustanovenie o tom, že táto nie je podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, z úradnej činnosti súdu je známe, že v drvivej väčšine je táto dohoda podpísaná, čo naznačuje, že aj keď si žalobca do formuláru dohody uviedol uvedené ustanovenie, prakticky sú dlžníci smerovaní k uzavretiu tejto dohody. Z úradnej činnosti súdu je známe, že odplaty za odklad splátok, ktorý nakoniec dlžník ani nemusí využiť, resp. mu nemusí byť povolený, sa pritom pohybujú v rozpätí od cca 50 -70 % sumy predstavujúcej súčet 3 splátok. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že takáto dohoda je neprijateľná, a teda neplatná, pretože spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov konania v neprospech spotrebiteľa. V zmysle § 298 ods. 1 CSP túto podmienku zároveň uviedol aj do výrokovej časti tohto rozsudku.

Súdu z úradnej činnosti je známe, že uvedená podmienka bola vyhlásená za neplatnú viacerými rozsudkami súdov napr. č. k. 6C/55/2013 zo dňa 10.2.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.6.2015. Rozsudok bol potvrdený KS v Prešove rozsudkom 20Co99/2014 zo dňa 31.3.2015.

Súd preto na jej neprijateľnosť musí prihliadať.“

43. Aj v tomto prípade žalovaná použila štandardnú (vopred naformulovanú) zmluvu, v rámci ktorej je obsiahnutá aj dohoda o poskytnutí služby v rovnakom znení, akú už posudzovali okresné sudy vo svojich rozhodnutiach. Okresný súd prihliadol na uvedené rozhodnutia a z rovnakých dôvodov považuje dohodu o poskytnutí služby za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou sa snaží obísť ustanovenia ZSU tak, aby s poukazom na údajne osobitné dojednanie dohody, ktorá nebola podmienkou poskytnutia úveru, nemusel poplatok za ňu zahrnúť do celkových nákladov úveru, čo sa v konečnom dôsledku odzrkadlí v priaznivejšej RPMN, keďže celkové náklady úveru sú jedným zo vstupných údajov, z ktorých sa vypočíta RPMN.

44. Okresný súd ďalej poukazuje aj na nesprávny postup žalovanej, ktorá poplatok za dohodu o poskytnutí služby započíta do istiny úveru a reálne poskytne spotrebiteľovi sumu úveru zníženú o uvedený poplatok. Uvedený postup vyplýva aj z ustanovení zmluvy, podľa ktorých sa so žalobkyňou na tomto postupe dohodli. Okresný súd pritom poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 (Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a. s.), v ktorom o štvrtej z predložených prejudiciálnych otázok rozhodol tak, že „Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“ Uvedený postup zo strany žalovanej poškodzuje priamo žalobkyňu, pretože žalobkyňa sa úročí suma istiny, avšak reálne má k dispozícii sumu zníženú o započítaný poplatok. Úrok pritom predstavuje odplatu, teda odmenu za to, že veriteľ poskytne svoje peňažné prostriedky dlžníkovi. V tomto prípade si časť poskytnutých prostriedkov vzal priamo veriteľ na úhradu poplatku za službu, ktorú žalobkyňa ani nevyužila.

45. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že suma poplatku za dohodu o poskytnutí služby mala byť zahrnutá do celkových nákladov. Preto údaj o RPMN uvedený v zmluve pod bodom 6., ako aj celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, sú v predmetnej zmluve uvedené nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 4 ods. 3 ZSU. Okresný súd sa už ďalej nezaoberal ďalšími náležitosťami zmluvy, ktoré namietala žalobkyňa, pretože by viedli k rovnakému záveru, teda že úver je bezúročný a bez poplatkov.

46. Medzi žalobkyňou a žalovanou nebolo sporné, že žalobkyňi bola reálne poskytnutá suma 1 455,29 € a žalobkyňa plnila priamo žalovanej alebo prostredníctvom zrážok zo mzdy celkovú sumu 1 769,78 €. Prípadné bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne tak predstavuje celkovú sumu 314,49 €. Žalobkyňa v tejto sčasti plnila žalovanej bez právneho dôvodu, čím došlo na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 2 OZ, a to v rozsahu sumy prevyšujúcej istinu poskytnutého úveru.

47. Žalovaná však v priebehu konania vznesla námietku premlčania uplatneného nároku z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd tak skúmal, či námietka premlčania bola žalovanou vznesená dôvodne. Podstatou premlčania je uplynutie zákonom ustanoveného času, v ktorom mal oprávnený subjekt uplatniť svoje právo. Na rozdiel od preklúzie pri premlčaní právo nezaniká, iba sa oslabuje tým, že zaniká nárok, t. j. oprávnený subjekt stratil možnosť autoritatívne ho vynútiť, samozrejme za predpokladu, že sa povinný subjekt dovoľá premlčania vznesením námietky premlčania, pretože na premlčanie súd neprihliada z úradnej povinnosti. Premlčaním práva sa rozumie márne uplynutie zákonom ustanoveného času, počas ktorého sa nevykonalo právo, čo má za následok zánik jeho súdnej vymáhateľnosti. To znamená, že z práva sa stáva naturálna obligácia, ktorú nie je možné uplatniť v konaní pred súdom, ale jej uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

48. Ako už uviedol odvolací súd vo svojom rozhodnutí, dvojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 OZ začne veriteľovi plynúť v okamihu, keď sa dozvie také skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že (1) k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor došlo a (2) kto sa na jeho úkor obohatil; pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) vedomosť veriteľa o predmetných skutkových okolnostiach a nie len predpokladaná vedomosť, pričom nie je ani rozhodujúce, že sa veriteľ o týchto skutkových okolnostiach mohol dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti; pre záver, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, sú vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, potrebné také skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že konkrétny úver je bezúročný a bez poplatkov (nie je rozhodujúce ako veriteľ vedomosť o takýchto skutkových okolnostiach získal). Vzhľadom na uvedené preto okresný súd najprv skúmal či nedošlo k uplynutiu subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty.

49. Žalobkyňa podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na súd 6. 4. 2020. Žalovaná prostredníctvom predloženej dohody o vykonaní zrážok zo mzdy za súčinnosti zamestnávateľa žalobkyne realizovala 4 zrážky zo mzdy, a to každá vo výške 136,06 €, dňa 12. 3. 2018, 11. 4. 2018, 11. 5. 2018 a 12. 6. 2018. Žalobkyňa mala v čase realizácie zrážok zo mzdy bez akýchkoľvek pochybností vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor došlo. Súd pritom vychádzal z toho, že už 24. 5. 2010 bola okresnému súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/156/2010 po postúpení žaloby na Okresný súd Bratislava II, v ktorej žalobkyňa pomerne podrobne opísala a namietala, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň v nej absentujú náležitosti, v dôsledku čoho považovala zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. V danom prípade tak nie je možné hovoriť len o predpokladanej vedomosti, ale o skutočnej (preukázanej) vedomosti žalobkyne, že sa na jej úkor žalovaná bezdôvodne obohacuje. Momentom realizovania zrážok zo mzdy sa na základe vystaveného potvrdenia od zamestnávateľa žalobkyne z 4. 4. 2018 (ako príloha k návrhu nachádzajúca sa v spise vedenom pod sp. zn. 25Csp/36/2018), sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela, kto a v akej výške sa na jej úkor bezdôvodne obohatil v rozsahu dvoch zrážok zo mzdy za mesiace 2/2018 a 3/2018 vo výške 136,06 €. Z uvedeného preto mal súd jednoznačne preukázané, že pokiaľ ide o splátku vo výške 136,06 €, realizovanú formou zrážky zo mzdy žalobkyne za mesiac 2/2018, pripísanú na účet žalovanej 12. 3. 2018, je premlčaná a v tejto časti bola vznesená námietka premlčania dôvodne vzhľadom na uplynutie dvojročnej premlčacej lehoty pred doručením žaloby na súd (premlčacia lehota uplynula najneskôr 12.

3. 2020). V prípade ostatných splátok, zrealizovaných formou zrážky zo mzdy v celkovej výške 408,18 €, námietka premlčania nebola vznesená dôvodne. Teda v rozsahu uplatneného nároku, ktorý je v nižšej sume (314,49 €) bola žaloba uplatnená dôvodne. Vzhľadom na uvedené, okresný súd mal preukázané neuplynutie subjektívnej premlčacej lehoty pred podaním žaloby na súd a v tomto prípade nemohlo dôjsť ani k uplynutiu objektívnej trojročnej premlčacej lehoty, pretože pri nároku uplatneného žalobou na súde, ktorý nebol premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote, objektívna trojročná premlčacia lehota nestihla uplynúť. Subjektívna premlčacia lehota plynie len v rámci objektívnej, ktorú nemožno prekročiť.

50. Okresný súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že bezdôvodné obohatenie pre účely posúdenia dôvodnosti námietky premlčania je potrebné posudzovať ako jednu sumu. Na takýto záver nevidel súd žiaden rozumný dôvod. Žalovaná vykonávala zrážky zo mzdy v súlade so zmluvou, teda v rozsahu a splatnosti jednotlivých mesačných splátok dohodnutých v zmluve. Preto súd posudzoval začiatok plynutia premlčacej lehoty pri každej zrážke zo mzdy zvlášť, pri ktorých premlčacia lehota začala plynúť momentom, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že došlo k ich realizácii, to zn. že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil.

51. Vo výroku rozsudku okresný súd preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 314,49 €, predstavujúcu bezdôvodné obohatenie s poukazom na to, že plnenie v časti presahujúcej rámec istiny úveru predstavuje plnenie bez právneho dôvodu, pretože poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 4 ods. 3 ZSU a v tejto časti nárok nebol uplatnený po uplynutí premlčacej lehoty.

52. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

53. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

54. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania žalovanej so zaplatením žalovanej sumy. Okresnému súdu žalobkyňa preukázala, že žalovanú vyzvala na dobrovoľné plnenie listom z 26. 3. 2020, v ktorom určila lehotu na dobrovoľné plnenie do 2. 4. 2020. Od 3. 4. 2020 sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu, čím žalobkyni vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % (5 + 0,00 %), pretože základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie podľa § 17 ods. 1 z. č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike) k 3. 4. 2020 bola 0,00 %. Súd teda priznal žalobkyni právo na úrok z omeškania tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

55. Žalobkyňa si ako príslušenstvo pohľadávky uplatnila aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ktoré mali spočívať v odmene právneho zástupcovi za právnu službu poskytnutú v súvislosti zaslaním predžalobnej výzvy žalovanej pred podaním žaloby na súd. Výška nákladov bola určená ako suma tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov (655/2004 Z. z.) vo výške 36,52 € a paušálnej náhrade advokátovi vo výške jedného režijného paušálu v sume 10,62 €.

56. Okresný súd nárok žalobkyne v tejto časti zamietol, pretože neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala existenciu reálnych nákladov spojených s mimosúdny uplatnením pohľadávky vo výške 47,14 €. Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o stranu sporu, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 38/2015, z 21. 1. 2015). Náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ predstavujú reálne vynaložené náklady, ktorých účelnosť vynaloženia a ich skutočnú výšku je žalobkyňa povinná preukázať. Tieto náklady nie je možné zamieňať s odmenou advokáta podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., pretože ide o hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Trovy právneho zastúpenia vyčíslené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z., si žalobkyňa môže uplatňovať len za úkony po začatí konania pred súdom, nie však za úkony v predsúdnom štádiu (porov. nález

Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. 9. 2019, sp. zn. I. ÚS 207/2019). Žalobkyňa pritom zaslala predžalobnú výzvu elektronicky prostredníctvom emailu jej zvoleného zástupcu, s týmto úkonom tak neboli spojené žiadne účelne vynaložené náklady.

57. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

59. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

61. Žalobkyňa bola v konaní úspešná iba čiastočne, pretože za neúspech súd považoval okrem nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky aj nárok v časti, v ktorej zobrala žalobu späť. V danom prípade žalobkyňa nezobrala žalobu späť pre správanie sa žalovanej, ale z dôvodu, že nesprávne vypočítala svoj nárok potom, ako žalovaná presne vyčíslila, aká časť sumy úveru bola žalobkyňou splatená. Žalobkyňa tak zavinila zastavenie konania v časti, v ktorej vzala žalobu späť. Z tohto dôvodu bola žalobkyňa úspešná len v časti priznaného nároku (53 %), neúspešná bola vo zvyšnej časti, v ktorej súd žalobu zamietol, resp. zastavil konanie (47 %). Žalobkyňa tak dosiahla pomerný úspech v rozsahu 6 %, a v takomto rozsahu jej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Zároveň okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, v ktorom bola úspešná žalobkyňa, keďže odvolací súd jej odvolaniu vyhovel, preto žalobkyňa priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

62. O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, ktoré je potrebné doručiť Okresnému súdu Žiar nad Hronom v dostatočnom počte rovnopisov s prílohami, v prípade jeho doručenia iným spôsobom ako do elektronickej schránky súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie môže meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.